

ARAŞTIRMA MAKALESİ/RESEARCH ARTICLE

İtalya'daki Suriyeli mülteciler ve artan ırkçılık*

*Syrian refugees in Italy and growing racism**

Serpil Bardakçı Tosun

Dr. Öğr. Üyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü, Türkiye,
e-mail: serpil.bardakci@alanya.edu.tr

Özet

Ekonomik, siyasi, savaş, coğrafi şartlar gibi başka nedenlerle göç edenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Özellikle 2011'de başlayan Suriye iç savaşı neticesinde milyonlarca insan farklı ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Avrupa Birliği (AB) üyeleri göçün hedefinde olan ülkelerdir. AB'ne üye olan ülkelerde, Birlik sınırlarına üçüncü ülkelerden gelen mültecilere uygulanacak prosedürler Dublin Sözleşmesi'yle belirlenmiştir. Dublin Sözleşmesine göre mültecilerin sığınma başvurularını AB topraklarına girdiği ülkede yapması gerekmektedir. İtalya, Afrika topraklarına sınır olarak en yakın AB üyesidir. Dolayısıyla, her yıl yüzlerce kişi, kaçak yollardan İtalya kıyılarına ulaşmaya çalışmaktadır. Sadece son iki yılda Akdeniz'de yasa dışı göç yüzünden hayatını kaybedenlerin sayısı sekiz bin civarındadır. Dolayısıyla İtalya sınırlarını korumak adına tedbirler almaktadır.

Alınan tedbirlerin, ülkedeki ırkçı saldırıların artışına neden olması tartışılan konular arasındadır. Son bir yılda ırk temelli şiddet vakalarının üç katına çıktığı, İtalyan basınında yer almaktadır. Suriye krizi sonrasında, yaklaşık beşyüz bin kişi İtalya'ya gelmiştir. Yetersiz kabul politikaları ile zor şartlar altında yaşama tutunmaya çalışan Suriyeliler aynı zamanda gittikçe artan ırkçı saldırılara maruz kalmaktadırlar.

Bu çalışma ile İtalya'nın Suriye Krizi sonrasında mültecilerle yaşadığı sorunlar, aldığı tedbirler ve son yıllarda artan ırkçılık boyutu açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırma literatür ve medya taraması yapılarak oluşturulmuştur.

Anahtar kelimeler: İtalya, Irkçılık, Suriyeli Mülteciler, Yasadışı Göç

* Bu makale, 11-13 Nisan 2019 tarihinde Afyon'da gerçekleştirilen 7.SCF International Conference on "Future of European Union and Future of Turkey – EU Relations" kongresinde özet metin olarak sunulan bildiriden üretilmiştir.

* This article is produced from the abstract presented at the 7th SCF International Conference on "Future of European Union and Future of Turkey – EU Relations" held in Afyon on 11-13 April 2019.

Citation/Atıf: Bardakçı Tosun, S. (2022).İtalya'daki Suriyeli mülteciler ve artan ırkçılık. *Journal of Awareness*. 7(1): 01-15, DOI: 10.26809/joa.71.01

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Serpil Bardakçı Tosun
E-mail: serpil.bardakci@alanya.edu.tr

Bu çalışma, Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Abstract

The number of people who migrate due to economic, political, war, geographical conditions or other reasons is increasing day by day. Especially as a result of the Syrian civil war that started in 2011, millions of people had to migrate to different countries. Members of the European Union (EU) are countries that are the target of immigration.

In the Member States of the European Union, the procedures to be applied to refugees from third countries to the borders of the Union are set out in the Dublin Convention. According to the Dublin Convention, refugees should apply for asylum in the country where they enter EU territory. Italy is the closest EU member to the territory of Africa. Hence, every year, hundreds of people are trying to reach the coasts of Italy via illegal roads. The number of people who lost their lives due to illegal immigration in the Mediterranean in only 2 years is around 8 thousand. Therefore, Italy takes measures to protect its borders.

It is also argued that the measures taken have led to an increase in racist attacks in the country. In the last 1 year, the Italian press has reported that the cases of racial violence have tripled. After the Syrian crisis, about 500 thousand people came to Italy. The Syrians, who are trying to survive under difficult conditions with insufficient admission policies, are also exposed to growing racist attacks.

With this study, it tried to explain the problems of Italy with the refugees after the Syrian Crisis, the measures it has taken and the increasing racism dimension in recent years. The research was conducted by scanning literature and media.

Keywords: Italy, Racism, Syrian Refugees, Illegal Immigration

1. GİRİŞ

Her yıl, binlerce kişi içinde bulunduğu ekonomik, siyasal, coğrafi koşullar nedeniyle yaşadığı coğrafyayı terk ederek, farklı bir yerde kendisine yaşam alanı oluşturmaya çalışmaktadır. Gerek eğitim almak için, gerekse yaşamak ve yerleşmek için ülkelerini terk eden insanlar, görece daha istikrarlı, güvenli, insan haklarına ve demokrasiye bağlı, savaş ve can korkusu yaşamayacakları, ekonomik olarak güçlenip hayatlarını devam ettirebilecekleri, çocukları ve kendileri için olanak ve fırsatların çok olduğu ülkeleri tercih etmektedirler.

Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi (DESA) tarafından hazırlanan “Uluslararası Göç 2020 Raporu” verilerine göre dünyada en fazla göç alan ülkeler ABD ve Almanya’dır yine Rapora göre Avrupa’da 89 milyon göçmen yaşamaktadır.(Kamiloğlu, E.T.16.01.2021) Dünyadaki göçmen sayısı 272 milyondur ve bu oran dünya nüfusunun yüzde 3,5’dir (igamder, 23.04.2021).

2001’de Suriye iç savaşıyla başlayan ve milyonlarca insanın göç etmek zorunda kaldığı kitleli göçler; başta en yakındaki sınır komşularını, sonrasında ise AB ülkelerini giderek daha da zorlayıcı hale gelmektedir. 10 yıldır devam eden süreçte binlerce insan hayatını kaybederken 6

milyon insan da ülkesini terk etmiştir. Göç İdaresi Başkanlığı’nın verilerine göre, Suriyelilerin 3 milyon 738 bin 032 kişisi Türkiye’nin çeşitli illerinde yaşamaktadır (GİB, 25.11.2021). Suriyelilerin bir kısmı Avrupa ülkelerine gitmek isterken, büyük çoğunluğu hayatına Türkiye’de devam etmek istemektedir.

AB üyesi ülkeler, hergeçen gün artan mülteci akınlarından rahatsız olmaktadır ve birçok üye ülke mülteci istememektedir. Bu kapsamda 572bin kişi ile en fazla mülteci alan ülke Almanya’dır. Avrupa İstatistik Ofisi’nin (Eurostat) 2020 verilerine göre, üye ülkelerin koruma statüsü verdiği sığınmacı sayısı 281 bin kişidir.

AB’nin; uluslararası arenada ekonomik ve siyasal aktör olarak var olmaya devam ettiği sürece, Avrupa ülkelerine göç etmek isteyenler için de bir cazibe merkezi olarak görülmeye devam edeceği düşünülmektedir.

Bu durum ülkelerin yerel halkları açısından olumsuz tepkilerle karşılanmaktadır. Üye ülkelerden özellikle Macaristan ve Polonya bu konuda çeşitli tepkiler göstermiş ve Almanya’yı mültecileri, üye ülkelerin ekonomisine yük etmekle suçlamışlardır. İtalya ve Yunanistan ise, mültecilerin deniz yoluyla geçiş yapabileceği ülkeler olduğu için, aynı zamanda AB ülkelerinin sınır

polisliğini yürütmektedirler. Bu kapsamda her yıl özellikle Akdeniz'de yüzlerce insan hayatını kaybederken bir kısmı ise İtalya kıyılarına ulaşarak, korunmak istemektedirler.

Birleşmiş Milletlerin verilerine göre; 2020 yılında 62 bin mülteci deniz yoluyla İtalya'ya varmıştır. 10 Kasım 2021'den 11 Kasım 2021 tarihine kadar 600 Mısırlı göçmen İtalya kıyılarına ulaşmıştır. İtalya'ya son zamanlarda deniz yoluyla giriş yapan göçmen sayısının hızla artması, İtalya Başbakanı Mario Draghi üzerinde de sağcı partilerin suçlamalarına maruz kaldığı için ciddi bir baskı oluşturmaktadır (amerikaninsesi, E.T.15.11.2021).

Mültecilerin İtalya kıyılarından sürekli giriş yapması ve ülke içindeki yasadışı göçmenlerle mücadelede sert tedbirler alınması, ülkedeki ırkçı saldırıların artışına neden olduğu tartışılan konular arasındadır. Son 1 yılda ırk temelli şiddet vakalarının 3 katına çıktığı, İtalyan basınında sıklıkla yer almaktadır.

2. YÖNTEM

Sosyal bilimlerde araştırma yapmak, çoğu zaman öznel olmadığı gerekçesiyle eleştirilere maruz kalmaktadır. Daha çok toplumsal davranışlar, eylemler, hareketler ve bunların sonuçlarını araştıran çalışmalar üzerine odaklanılmaktadır. Sosyal bilimlerin doğruluğunun ve gerçekliğinin ortaya çıkarılmasında "*pozitivizm, yorumlayıcılık, eleştirel kuram ve postyapısalcılık*" vb. kuramsal yaklaşımlar kullanılmaktadır (Carr W. & Kemmis S., 1998; Glesne C., 2011; Lather P., 1992). Bazı çalışmalarda araştırma yöntemleri birleştirilebilmekte ve nitel-nicel araştırma yöntemleri birarada kullanılabilir. Karma yöntemler biraraya getirilerek, farklı veri toplama-analiz etme yöntemleri birlikte kullanılarak, farklı kuramsal çerçevelerden faydalanılmaktadır (Sak R. & Sak Şahin T.İ. & diğ.2021:229) Bu tarzda yapılan çalışmalarda bulunan sonuçlar daha da

zenginleşmektedir.

Bu çalışmada medya ve literatür taraması yapılmıştır. İtalya ile ilgili bilgilerin ve verilerin güncel olabilmesi için özellikle 2020-2021 yılları taranmıştır. Çalışma hazırlanırken birçok yerli ve yabancı gazeteler taranmış, İtalya ile ilgili yapılan makale ve diğer araştırmalar incelenerek ortaya çıkan sonuçlar birleştirilmiştir.

Medyadaki içerikler, sayısal olarak çok olduğu gibi, çeşitli ve birbirleri ile bağlı metinler olduğu için, hangi bilgilerin seçileceği, doğruluğunun farklı kanallardan teyidi, hangisine öncelik verileceği, hangi metinlerden başlanacağı gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, önce İtalya ve İtalya'daki mültecilerle ilgili tüm haberler toplanmış, önemine ve konularına göre sınıflandırılmış, birbirinin aynı olanlar ayrılmış, veriler çeşitli kaynaklardan kontrol edilmiştir.

Sonuçta farklı kaynaklardan verilerin yer aldığı ve İtalya'daki mülteciler ile ilgili çalışmak isteyen araştırmacılara da yardımcı olabilecek bir çalışma oluşturulmak istenmiştir. İtalya'daki mültecilerin sorunları ile ilgili araştırma yapacak olan kişilerin, son dönem verilere ulaşabilmesinde en büyük sorun, yetkili birimlerden yanıt alabilme zorluğudur. Çalışmada, AB resmi sayfasından, Eurostat verilerinden ve BM resmi sitesindeki verilerden tablolar oluşturulmuştur.

3. İTALYA'NIN MÜLTECİLERLE SINAVI

İtalya nüfusu 62 milyon 390 bin 364 kişidir ve bu nüfusun binde 3.21'ini göçmenler oluşturmaktadır (CIA, E.T.12.10.2021). Tüm AB ülkeleri gibi İtalya'da az ama nitelikli göçmen arayışı içerisindedir. Avrupa'daki yaşlı nüfusun artış gösterirken, genç nüfusun aynı oranda artmıyor olması, işgücü açıklarının oluşmaması için göçmen alımlarının da arttırılması gerekmektedir.

İtalya coğrafyası ve iklimi tarım yapmak için ol-

Tablo1. Deniz Yoluyla İtalya Kıyılarına Ulaşan Kişi Sayısı

2019	9 bin 944
2020	62 bin
2021	57 bin 883

Kaynak: amerikaninsesi, Erişim Tarihi: 15.11.2021

dukça uygundur. Dolayısıyla da tarımda çalışacak işgücüne ihtiyaç duymaktadır. Birçok ülkede olduğu gibi mülteciler, yerli halkın çalışmak istemediği işlerde görev almakta ve ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Bu durum hem nüfus azlığı hem de ekonomik kaygılarla hoş görüldüğü için, iki binli yılların başına kadar özellikle Hollanda, Belçika, Norveç, İtalya gibi ülkelerde devam etmiştir. Ancak daha sonra entegrasyon problemlerini çözemeyen ve sosyal uyumu sağlayamayan Almanya, Fransa, Danimarka gibi ülkeler göçün artması yönündeki politikalara destek vermek istememektedirler. Göçmenlerle ilgili sorunlar arttıkça ve toplumda görünür hale gelmeye başlayınca AB üyesi ülkelerde, göçmen karşıtlığı ve bu yönde alınan sert tedbirler de gündeme gelmeye başlamıştır (Bardakçı Tosun S.& Budak S., 2020:420-425).

Dublin Sözleşmesi ile mültecilerin sığınma iş-

lemlerinin nasıl yapılması gerektiği belirlenmiştir. "Dublin Sözleşmesine taraf olan devletler: Almanya, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Macaristan, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Kıbrıs, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya ve Slovenya'dır" (E.T. 29.08.2021).

Sözleşmeye göre; mültecilerin sığınma işlemleri ilk giriş yaptıkları ülkede yapılmak zorundadır. Bu durum özellikle Yunanistan ve İtalya için zorluklar oluşturmaktadır. Çünkü mülteciler en fazla deniz yoluyla bu iki ülke üzerinden geçiş yapmaya çalışmaktadır. Yunanistan özellikle bu konuda eleştirilmektedir. Yunanistan göç tarihine bakıldığında, "genellikle komşu ülkelere, Balkanlardan, Doğu Avrupa ülkelerinden ve Sovyetler

Resim 1. Uluslararası sözleşmeler mülteciler konusunda Yunanistan'a nasıl zorunluluklar getiriyor

BM HUKUKU NE DİYOR?

1951 Sözleşmesi ve onun 1967 Protokolü'nün koruyucusu olarak hizmet veren BMMYK'ya göre, mültecilerin korunması devletlerin birincil sorumluluğunda

Kendilerini güvende hissetmeyen, savaş ve benzeri korkular nedeniyle ülkelerini terk eden her insan başka bir ülkeye sığınma hakkına sahip

Bu kişilerin, geldikleri ülke makamlarına iltica ya da sığınma başvurusunda bulunarak "mülteci" statüsü kazanma hakları bulunuyor

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 14. maddesinde de "Herkes, zulüm karşısında başka ülkelerde sığınma talebinde bulunma ve sığınma hakkından yararlanma hakkına sahiptir." ibaresi geçiyor

AB HUKUKU NE DİYOR?

Yunanistan, AB hukukunu da ihlal ediyor

AB'nin göçmen politikasını şekillendiren "Ortak Avrupa İltica Sistemi"ne göre, iltica koşullarında "Kendi vatanında ciddi zulüm ve zarar tehdidiyle karşı karşıya kaldığı için kaçan ve uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişilere iltica verilir." deniliyor

AB kanunlarına "İltica talebinde bulunan kişilere, kalacak yer gibi, insani karşılama koşulları sağlanması" zorunlu tutuluyor

Ortak iltica sistemine göre, süreçlerin adil ve etkili olması ve "suistimale açık olmaması" gerekiyor

YUNANİSTAN HER BAŞVURUYU KABUL ETMEK ZORUNDA

Yunanistan gerek 1951 Sözleşmesi gerekse 1967 Protokolüne taraf ülke konumunda bulunuyor

Sözleşmelere taraf olan Yunanistan'ın, ülkelerindeki savaş nedeniyle kaçan her bir kişinin, sığınma başvurusunu almak ve olabildiğince kısa bir süre içinde bu başvuruları sonuca bağlama zorunluluğu bulunuyor

04.03.2020

ANADOLU AJANSI
100.yıl

Kaynak: Çetin Ş.& Altuğ B., Erişim Tarihi: 04.03.2020

Birliği'nin dağılmasının ardından kurulan devletlerden son dönemde ise Suriye'den kaçan ve Türkiye sınırından geçmeye çalışan göçmenler görülmektedir (Ulltan M.Ö., 2020:1550). Yunanistan karasularına giren ve sığınmacıları taşıyan gemileri, botları denize itmekle veya Türkiye karasularına bırakarak Türkiye'nin sorumlu olduğunu iddia ederek sıklıkla gündeme gelmektedir.

Almanya'nın "Der Spiegel" dergisinin yapmış olduğu bir araştırmada, Yunan sınır muhafızlarının, sığınmacıları açık denize geri ittikleri ve AB Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansının (Frontex) uluslararası hukuka aykırı bu operasyonlarda rol aldığı gündeme gelmiştir.

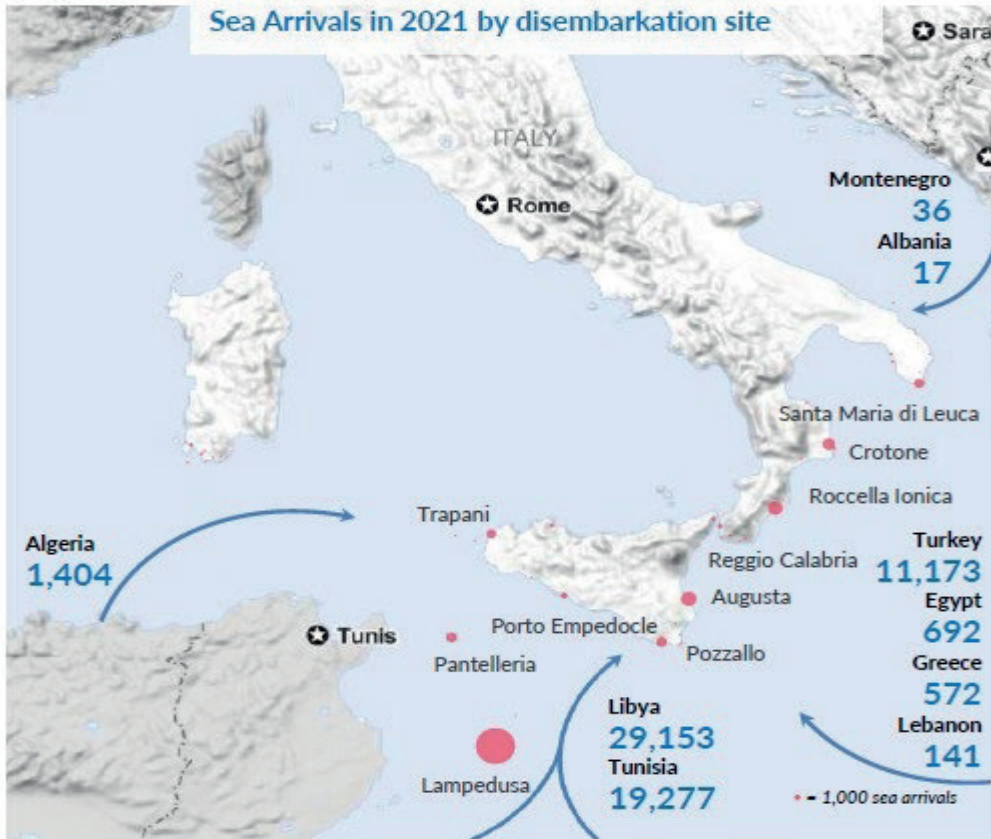
Frontex'e bağlı bir uçağın sığınmacıları taşıyan gemiyi durdurduğu, kamera görüntülerinin Frontex genel merkezine canlı olarak aktarıldığı fakat Frontex'in sığınmacılar için yardım göndermediği iddia edilmişti. Der Spiegel'in ve diğer medya kuruluşlarının zorla geri göndermeleri belgelemiş olmalarına rağmen Yunan yet-

kililer, bu durumu reddetmiştir. AB Komisyonu, Frontex'i Yunanistan'ın mültecileri açık denize geri itmesine destek verdiğiğine yönelik haberler nedeniyle acil toplantıya çağırmıştır (yenisoluk, E.T. 29.10.2020).

En son Sahil Güvenlik ekipleri, 2 Aralık 2021'de başladıkları operasyonlarda, Ege Denizinde Yunanistan birimleri tarafından Türk kara sularına geri itilen Çeşme açıklarında 55, Seferihisar açıklarında 24 sığınmacıyı kurtarmıştır (turkiyegazetesi, E.T.06.12.2021).

İtalya'da Yunanistan gibi sığınmacılar konusunda sıklıkla gündeme gelmektedir. İtalya, AB ülkelerine deniz yoluyla girmek isteyen mültecilerin en fazla kullandıkları güzergah olma özelliği taşıyan bir ülkedir. Tunus (%41), Bangladeş (%13), Mısır (%5) deniz yoluyla gelmektedir. İtalya üzerinden Avrupa'ya gitmeye çalışan mültecilerin en fazla olduğu ülkelerdir (E.T. 29.08.2021).

Resim 2. Sayılarla İtalya Üzerinden Avrupa'ya Göç Yolları

Kaynak: UNHCR, Erişim Tarihi: 29.08.2021

İtalya'ya deniz yoluyla gelen mültecilerin çoğu Eritre, Nijerya ve son dönem Suriyeden gelenlerdir. İtalya, sığınmacıların yükünün paylaşılması ve diğer AB ülkelerinin de sığınmacıları almasını sıklıkla dile getirmektedir (Albonico ve diğerleri, E.T. 24.01.2017).

Aşağıdaki haritanın dışında, Türkiye'den hareketle İtalya'nın güneyindeki Kalabriya bölgesine daha az bilinen bir kaçakçılık rotasını kullanarak geçen göçmen sayısında da artış görülmektedir (Bağ, E.T. 29.11.2021). Yine Senegal, Moritanya ve Fas'tan gelen göçmenler daha tehlikeli olmasına rağmen yakalanmadan İspanya'nın Kanarya Adaları'na gitmek için Atlantik Okyanusu rotasını kullanmaktadırlar.

İtalya uzun yıllardır Afrika ülkelerinden Avrupa'ya göç etmek isteyenler için bir geçiş yolu güzergahıdır. 1990' lardan bu yana binlerce kişi bu yolculukta hayatını kaybetmektedir. Ortadoğu ve Afrika'dan Avrupa'ya ulaşmak için yola çıkan göçmenleri taşıyan teknelerin alabora olması veya batmaları, son dönemde Yunanistan ve İtalya'nın göçmen gemilerini geri itirmeleri yüzünden sıklıkla Akdeniz'de göçmen faciaları yaşanmaktadır.

İtalya'nın sığınmacılarla ilgili tepkisi, AB içerisinde kısmen karşılık bulmuştur. Özellikle de Suriyeli mülteciler konusunda en fazla desteği Almanya vermektedir. Öyle ki Suriyelilerin yüzde 60'ına, Almanya koruma desteği vermektedir. 74 bin 700 Suriyeli en fazla koruma desteği alan topluluktur. Bu oran toplam sayının yüzde

27'sini oluşturmaktadır. 47 bin Venezuelalı, 42 bin Afganistanlı da koruma alan diğer topluluklardır.

Tablo 3. 2020 Yılında Koruma Statüsü Verilen Sığınmacı Sayısı

Almanya	98 bin kişi
İtalya	21 bin kişi
Yunanistan	36 bin kişi
Fransa	29 bin kişi
İspanya	51 bin kişi

Kaynak: UNHCR, Erişim Tarihi: 29.08.2021

İtalya'nın tahmini 2021 yılı rakamlarına göre; nüfus büyüme hızı %0,09, doğum oranı binde 8,37, göçmen oranı binde 3,21'dir (CIA, E.T.12.10.2021). İtalya'nın Kuzey ve Güneyinde ekonomik, kültürel ve toplumsal açıdan ortaya çıkan farklılıklar giderilememiştir. Zamanla Kuzeydeki zenginlikler nüfus azalmasının da etkisiyle erimeye başlamıştır. Güneyin tarımla ilgilenen yoksul nüfusu ise tarımın ve turizmin önem kazanmasıyla değişim göstermeye başlamıştır. (McDonough, 2001:67) Göçmenler İtalyan ekonomisi için oldukça önemlidir. İtalya'nın güneyi turizm ve tarımla canlı ve daha fazla nüfusa sahipken ve mültecilere çok fazla ihtiyaç duyulmadığı için sıcak bakılmazken; kuzey tarafında ise nüfus yoğunluğu daha azdır. Nüfusun yaşlanması ya da AB içindeki hareketlilik ile göçün olması nedeniyle kuzey bölgelerindeki işgücü açığı her geçen gün artmaktadır. İtalyanlar içerisinde göçmenleri; işgücü sürekliliği için kabul

Tablo 2. Yıllara Göre Akdeniz'de Boğularak Hayatını Kaybeden Mülteci Sayıları

2013	Lampedusa faciası 300 kişi
2014	3 bin 166
2015	3 bin 794
2016	4 bin 329
2017	3 bin 3
2018	2 bin 117
2019	Bin 336
2020	Bin 160
2021	Haziran ayına kadar Bin 453

Kaynak: mülteciler.org, Erişim Tarihi: 08.06.2021

gören ama entegrasyon aşamalarının tamamlanmasını isteyenlerin sayısı, göçmenleri istemeyenlerin sayıları ile yarışacak düzeydedir (Akdoğan M.& Sağıroğlu, C.,2017:155-157).

Örnek olarak nüfus kaybı nedeniyle “hayalet kasabaya” dönüşme riski altındaki Riace’yi verebiliriz. Kasabada göçmenlere barınak ve iş imkanı sağlayarak, boş kalan evlere yerleştirilen yüzlerce göçmene İtalyanca ve yerel zanaatlar öğretilmiş, kasabanın okulunun kapanmasının önüne geçilmiştir. Hayalet kasaba olma riskinden kurtulan Riace, uluslararası çapta ün kazanmıştı ve Fortune dergisi 2016’da Belediye Başkanı Domenico Lucano’yu dünyanın en etkili 50 lideri arasında gösterilmiştir (Pınar Ö., E.T. 30.09.2021).

Arap Baharı’ndan önce Libya’dan AB ülkelerine doğru mülteci akını, 2011 yılında öldürülen Libya eski lideri Kaddafi ile yapılan anlaşma ile durdurulmuş ve mülteci akınında azalma görülmüştür. İtalya ve AB; mültecilerin Akdeniz’e açılmadan Libya’da durdurulması için Libya’ya ekonomik ve ticari kolaylıklar sağlayarak, hibeler verilmiştir. İtalya, benzer bir anlaşmayı yönetimi devralan Ulusal Geçiç Konsey ile de yapmıştır.

2012 yılında İtalya, AIHM tarafından mültecileri Libya’ya zorla geri göndermekten mahkum edilmiştir. 2013 yılında İtalya’nın güneyindeki Lampedusa adası açıklarında bir teknenin batması sonucu 500 mülteci 366’sı hayatını kaybetmiştir. Bu durum AB içinde ve diğer ülkelerde çok ses getirdi ve AB’nin göçmen politikaları sorgulanır hale gelmiştir.

Göçmenlerin, insan tacirlerinin getirdiği donansız ve güvenli olmayan deniz araçları ile Akdeniz’de seyahat etmelerini engellemek için çalışmalar başlatılmıştır. İtalya, “Mare Nostrum” adı verilen operasyon ile Sicilya Boğazı’nda, Ekim 2013- Ekim 2014 döneminde arama-kurtarma faaliyetleri yürütmüştür. Bu dönemde, 421 operasyon gerçekleştirilmiştir ve 150 bin 810 mülteci kurtarılmıştır. 330 insan taciri de yargılanmıştır (Güçtürk Y.,2015:3-5).

İtalya bu süreçte ödediğinin yarısını bile AB’nden temin edemediği için operasyonları durdurmuştur. 2011 yılında, AB üye ülkelerinin Dış

Sınırlarının Yönetimi için Operasyonel İşbirliği Ajansı olan Frontex, Arap Baharı sonrası Akdeniz’de mülteci ölümleri arttığı için, “Hermes” adlı bir operasyon başlatmıştır. 2 yıllık süreç içerisinde 63 bin, 2014 yılında ise yaklaşık 29 bin mülteci kurtarılmıştır. 2014 Kasım ayında aylık 3 milyon Avro’luk bütçeye sahip “Triton Operasyonu” başlatılmıştır ve İtalyan kıyılarının 30 mil açığına kadar devriye görevi yapılmıştır. Yunanistan karasularında ise devriye görevi yürüten “Poseidon “operasyonu” mevcuttur. (Güçtürk Y.,2015:4-6)

Operasyonların maliyetinin karşılanması sürecinde İtalya gerekli desteği göremediği ve AB üye ülkelerin hem göçmen istemeyip hem de maliyete ortak olmamasının belirgin hale gelmesi nedeniyle hem büyük operasyonları durdurmuştur hem de kıyılarına yaşanan sığınmacıların AB içerisindeki diğer ülkelere geçişine izin verilmiştir.

Operasyonlarda İtalya ve Yunanistan’ın; göçmenlere kötü muamele yapıldığı, botlarının delinerek batırıldığı, geri itildiği, kamplarda insani ortamlarda barındırılmadıkları yönünde birçok haber yapılmıştır. AB içinden her defasında, böyle bir durum olmadığı yönünde beyanlar verilirken, aynı zamanda göçmen karşıtlığı da yapılmaktadır.

Suriyelilerin 2011 itibariyle yoğun bir şekilde, Türkiye üzerinden AB üyesi ülkelere geçiş yapmaya çalışması; hem insan tacirlerinin çoğalmasına hem de yeni tedbirler olarak yasadışı göçün önlenmesi için çalışmalar yapılmasına neden olduğu görülmektedir. İtalya ve diğer tüm ülkeler yönetilebilir oranda göçmen alınmasının, ülke ekonomileri için doğru olacağı konusunda uzlaşmış olmalarına rağmen Macaristan ve Polonya bu kapsam dışında kalarak, hiçbir surette mülteci istemediklerini beyan etmişlerdir. Bu dönemde Almanya Merkel yönetiminde; Türkiye’den sonra göçmenlere en fazla ev sahipliği yapan ülke konumuna gelmiştir.

Tablo 4. Yıllara Göre İtalya'da Bulunan Suriyeli Mülteci Sayıları

2014	Bin 144
2015	Bin 460
2016	2 bin 613
2017	3 bin 618
2018	4 bin 652
2019	4 bin 781
2020	3 bin 508

Kaynak: UNHCR, Erişim Tarihi: 29.08.2021

Tablo 5. Yıllara Göre Almanya'da Bulunan Suriyeli Mülteci Sayıları

2014	40 bin 994
2015	115 bin 604
2016	375 bin 122
2017	496 bin 674
2018	532 bin 065
2019	572 bin 818
2020	605 bin 338

Kaynak: UNHCR, Erişim Tarihi: 29.08.2021

2018 yılında, İtalya Bakanlar Kurulu, güvenlik ve göçmenlerle ilgili yeni bir kararnameyi oy birliğiyle onaylamıştır. İtalya Başbakan Yardımcısı ve İçişleri Bakanı Matteo Salvini, Kararnameyi "Salvini Kararnamesi" olarak isimlendirmiştir. Kararname ile Salvini, , İtalya'yı daha güvenli hale getirmek istediklerini belirtmiştir. Ayrıca "Maşya ve kaçakçılarla daha güçlü mücadele etmek, aşırı göçün masraflarını azaltmak, suçluları ve sahte sığınmacıları daha hızlı sınır dışı etmek, teröristlerin vatandaşlığını iptal etmek ve polisler için sözlerden eylemlere geçiyorum." diye de eklemiştir. Bu Kararname ile suç işleyen göçmenlerin vatandaşlığı iptal edilebilecek ve sığınmacıların "sosyal tehlike" olarak görüldüğü durumlarda veya mahkumiyetleri söz konusu olduğunda da iltica başvurusunun durdurulması hedeflenmiştir (Çolak E.T.,24.09.2018).

Kararnameyi hemen uygulamaya geçiren İtalya; 12 Haziran 2019'da, Libya'dan Avrupa'ya doğru yola çıkan 53 göçmeni kurtaran Sea-Watch 3 isimli gemiyi, Lampedusa adası açıklarına doğru ilerleyince durdurmuştur. Gemideki 11 kişi acil tıbbi yardıma ihtiyaç duydukları için İtalya'ya kabul edilirken diğer 42 göçmen gemi içerisinde "güvenlik kararnamesi"nin, izinsiz olarak kara sularına giren gemilere yaptırımlar öngördüğü için günlerce uluslararası sularda bekletilmiştir. Sea Watch Almanya'ya kayıtlı bir örgüt olması ve geminin Hollanda bayrağı taşıması gerekçeyle bekletilirken, İtalya Hükümeti de Almanya ve Hollanda'nın sorumluluk almaları gerektiğini bu arada da AB'yi de göç konusunda kendisini yalnız bıraktığını gündeme getirmiştir (Pınar Ö.,E.T.27.06.2019).

4. İTALYA'DA İRKÇILIK ARTIYOR MU?

İrkçılık, birçok bilim dalına konu olan, farklı yaklaşımlardan beslenen, çok boyutlu, tartışmaya açık, toplum içinde kimi zaman kabul kimi zaman red için kullanılan bir kavramdır. Kökenleri 17. Yüzyıla uzanan ama kullanımı çok sonralara 1930'lu yıllara dayanan, bazen siyasi söylemleri ile toplumlara ayırıştırılan bazen de birleştiren yeni bir siyasal söylem aracıdır.

İrkçılık; "Belli başlı insani özelliklerin ve yeteneklerin ırk tarafından belirlendiğini öne süren teori" olarak betimlenmektedir. Küreselleşmeyle birlikte ırkçılık da kabuk değiştirmiş ve farklı bir boyuta geçmiştir. Eski ırkçılık tanımlanırken; ırk kuramları öne çıkarılırken, biyoloji üzerinden ırkçılık açıklanırken; yeni ırkçılık da "dil, din, etnisite" gibi kültürel olarak farklı olanlar ırkçılık tanımı içerisinde yer almaktadır. (Erden Kaya E.& Durgun Ş.,2020:80-82)

Taş'a (1999) göre; Avrupalılar ırkçılığı modernleşmedeki farklılıkları belirlemek ve Batı medeniyetinin üstünlüğünü göstermek için kullanmışlardır. İrkçılık ideolojisini tanımlayan Miles'e göre; ırkçılık, herhangi bir topluluğu ifadelendirmek için biyolojik özelliklere anlam yüklenmesidir. Böylece, "doğal, değişmeyen bir köken ve konuma sahip ve dolayısıyla doğuştan farklı" ola-

rak gösterilmektedir (Erden Kaya E.& Durgun Ş.,2020:80-84).

“İtalya’da ırkçılık ve faşizm anlayışı; entelektüellikten uzak ve şiddet öğeleri içeren bir söyleme sahip olmakla birlikte, inanç ve duyguları tesiri altına alan çoğu zaman akılcılıktan uzak eylemler içeren bir şekildedir. Ayrıca mitleri, sembolleri, ritüelleri, marş ve sloganları yoğun bir şekilde kullanmakta böylece iç tutarlılığı zayıf bir ideoloji de olsa kitleleri mobilize ederek kendisine çekebilmektedir” Aşırı sağ akımlar içerisinde de kendisine güçlü bir karşılık bulduğu düşünülmektedir (Çelikçi A.S.& Kakışım C.,2013:95-97)

AB üyesi ülkelerde sağ partilerin popülist söylem ve hareketleri neticesinde göç konusunu sürekli gündemde tutmakta ve göçün bir tehdit unsuru olarak ülkelerin refahına, sosyal, kültürel, etnik özelliklerine karşı bir tehdit olarak gördükleri düşünülmektedir. Siyasi söylemlerinin göç ve mülteci karşıtlığı üzerine oluşturan aşırı sağ partiler; işsizlik, şiddet, adli suçlar, güvensizlik, uyuşturucu kaçakçılığı ve insan kaçakçılığı gibi toplumda ciddi karşılıklar bulan sorunlar için de yönetimleri eleştirmektedir (Kaya A.,2017:6).

Savaşlar, ekonomik istikrarsızlıklar, siyasi etkenler, dini farklılıklar, ayrımcılıklar, coğrafi sebepler nedeniyle ülkesinden ayrılan ve kendisine yeni hayat kuran göçmenler, mülteciler her zaman gülyüzle veya hak odaklı karşılanmamaktadırlar. 11 Eylül 2001 ABD İkiz kuleler saldırıları sonrasında, AB’nin de göçmenlere karşı bakış açısının daha güvenlik odaklı hale geldiği düşünülmektedir. Bu süreç içerisinde de hem mülteciler tarafından yerel halka, hem de yerel halktan mülteci ve göçmenlere saldırılar gerçekleşmiştir ve gerçekleşmeye de devam etmektedir.

11 Eylül’den sonra İslamofobinin¹ Avrupa’da daha görünür hale gelmesiyle, aşırı sağ için de yeni “ötekiler” ve yeni “düşmanlar” Müslüman göçmenler olmaya başlamıştır (Öner S.,2014:165). 11 Eylül sonrasında İtalya’da aşırı sağın da tetiklemesiyle İslam karşıtlığı ve ırkçılık tırmanışa geçmiştir. Örneğin 2019 yılı içerisinde Pew Araştırma Şirketi’nin yapmış olduğu araştırmada; İtalya halkının %55’inin Müslüman göçmenlere karşı olumsuz duygular hissettiğini ortaya çıkarmıştır. Hem yerel hem de uluslara-

rası medya bu olumsuz algının oluşmasına neden olmuştur. Sadece aşırı sağcı partiler değil, diğer siyasal görüşleri benimseyen politikacılar da İslamofobik ve ırkçı tavır sergileyerek, bu durumun artmasına katkıda bulunmuşlardır (insamer, E.T.12.09.2020).

Avrupa’nın birçok ülkesinde (özellikle Almanya, İtalya, Polonya, Avusturya ve Macaristan) göçmen karşıtı söylemlerin veya göçmen karşıtı partilerin yükselişte olduğu görülmektedir. Bunda siyasetçilerin populist söylemleri kadar, medyanın özellikle sosyal medyanın etkin olduğunu söyleyebiliriz. Sosyal medya üzerinden irtibata geçerek biraraya gelen ve örgütlenen ve tepki gösteren örnekler mevcuttur.

Mülteci ve göçmen karşıtlığı neticesinde ortaya çıkmış bir hareket olan, 20 Ekim 2014’te Almanya’da kurulan “Pegida”yı (Patriotic Europeans Against the Islamization of the West) “Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar” yerel halkın tepkisine örnek olarak verebiliriz. 350 üye ile kurulan, 2015 tarihine gelindiğinde ise 25.000 üye sayısı olan bir gruptur. Çoğunluğunu aşırı sağ görüşlü kişiler oluşturmaktadır (Sayın E.& Candan H.,2016:41-44).

Mülteci ve göçmenlerin yerel halka saldırılarına ise; Fransa’da ki “Charlie Hebdo saldırısı” ve yine 2015’te Paris’te 7 ayrı noktada bomba saldırılarını örnek verebiliriz. Görülmektedir ki, yerel halk da, göçmen – mülteciler de kendi ırklarına dönmekte ve karşı ırka karşı saldırgan davranmaktadır.

İtalya basını ve gündem konuları takip edildiğinde; ırkçı saldırıların, islamofobinin ve yabancı karşıtlığının giderek arttığı görülmektedir. “İtalya İçişleri Bakanlığı’na bağlı faaliyet gösteren Ayrımcılığa Karşı Güvenlik Gözlemevi (OSCAD) isimli birimin verileri”, İtalya’da işlenen nefret suçlarının her geçen yıl arttığını göstermektedir.

Tablo 6. İtalya'da Yıllara Göre Nefret Suçu Oranları

Yıl	Kişi	Kovuşturma	Tutuklama
2016	736	424	31
2017	1048	613	40
2018	1111	613	46
2019	1119	-	-

Kaynak: hatecrime.osce, Erişim Tarihi: 20.10.2021

Tablo 7: 2020'de İtalya'da Polis Tarafından Türlerine Göre Kaydedilen İrkçi Ve Yabancı Düşmanı Suçların Sayısı

Türler	Suç Sayısı
Şiddete Teşvik	309
Mezarlara Saygısızlık	158
Tehdit/Tehdit Edici Davranış	98
Fiziksel Saldırı	88
Barışın Bozulması	50
İşyerlerine Saldırı	47
Mala Zarar Verme	41
Hırsızlık/Soygun	30
Vandalizm	13
Cinsel Saldırı	2
Belirtilmeyen	12

Kaynak: statista.com, Erişim Tarihi: 20.11.2021

Güvenlik güçlerinin yayınladığı verilere göre, İtalya'da ırkçılık ve yabancı düşmanlığı içeren suçlar giderek artış göstermektedir. 2020'de ırkçı ve yabancı düşmanlığı nedeniyle 800'den fazla suç işlenmiştir. 300'den fazla vakayla bu suçların çoğu şiddete teşvik olarak sınıflandırılmıştır. Bununla birlikte, diğer birçok suç türü de dosyalanmıştır. Özellikle ırkçı veya yabancı düşmanlığıyla 158 ağır tehdit ve 88 fiziksel saldırı görülmüştür (statista.com, E.T. 20.11.2021).

Diğer yandan yabancı kuruluşlarca, İtalya'daki nefret suçlarının medyaya ve adli işlemlere yani güvenlik güçlerinin kayıtlarına yansıyan rakamların çok daha üzerinde olduğu iddia edilmektedir. 2016 yılında "Avrupa Birliği'nin İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe karşı Avrupa Komisyonu birimi (ECRI) İtalya'yı nefret suçlarına dair veri toplamay-

la ilgili bir yöntem geliştirmesi ve ülkedeki gözlemci kuruluşların bağımsızlığının sağlanması konusunda uyarıyordu." İtalya'da nefret suçlarına dair resmi bir veri tabanı olmadığı ve de bağımsız bir gözlemci kuruluşun da bulunmadığı görülmektedir (Bağ M., E.T.12.06.2019).

Mültecilerin sadece ırklarının değil, dinlerinin ve inanışlarının da ayrımcılığa uğramalarına neden olduğu düşünülmektedir. İstatistiklere göre İtalya'da İslam, en çok inanılan din olarak ikinci sırada yer almaktadır. İtalya'da nüfusun %83'ünü Hristiyanlar, %12'sini ateist veya agnostikler, %3.7'sini ise Müslümanlar oluşturmaktadır. Bu da 1.600.000'in üzerinde Müslüman İtalyan vatandaşına tekabül etmektedir. İtalya'da 8 cami vardır, özellikle belediyeler cami yapılmasına karşı çıkmaktadırlar ve mescitlerin de çok göz önünde olmayan yerlerde açılmasına izin vermektedirler. 2016 yılı içerisinde Veneto ve Ligüria Bölge Konseyleri cami yapım iznini zorlaştıran ve İtalyancanın kullanılmasını zorunlu hale getiren yasalar çıkarmıştır (Çınar B., E.T. 20.07.2020).

Birçok AB ülkesinde Müslüman kadınlara ayrımcılık yapılmaya aracı olarak başörtü yasakları olduğu görülmektedir. İtalya'da kamusal alanlarda başörtüsü takılmasını yasaklayan bir yasa bulunmamakla birlikte, kamusal alanlarda yüzü kapatan kask ya da örtülerin takılmasına izin verilmemektedir. Ancak bazı yerel yönetimler, haşema gibi İslami kıyafetlerin giyilmemesi için kararlar alabilmektedir. İtalya'nın kuzeyindeki Firuili-Venezia Giulia bölgesinde bir okul, Irak-Şam İslam Devleti (İŞİD) örgütünün eylemlerinden sonra, Müslümanlara yönelik öfkenin artması ve Müslüman öğrencileri koruma gereğiyle okulda başörtüsü takılmasını yasaklamıştır (Pınar Ö., E.T. 30.09.2021).

Artan ırkçılığın nedenleri olarak milliyetçilik, güvenlik kaygısı, demografik dönüşümden endişe, ekonomik kayıp kaygısı, farklı olandan korkma, islamofobi son dönemde Covid – 19 krizi ile yaşanan ekonomik daralmalar vb. görülmektedir. AB üyesi ülkeler bu kaygıları Suriyeli mülteciler dışında son dönemde Afganlar için de sıklıkla dile getirmektedirler. Afganistan'daki yönetim değişikliği sonrasında Taliban'ın yönetim anlayışını istemeyen yüzlerce kişi 2.bir göç

dalgası oluşturup, AB ve Türkiye'yi zor durumda bırakabilir mi? sorusu gündemdeki yerini korumaktadır.

Taliban'ın iktidarı ele geçirmesinden hemen sonra, AB ülkeleri peş peşe açıklamalarda bulundular. Özellikle Yunanistan, Polonya, Macaristan ve Avusturya yönetimleri Afgan mülteci istemediklerini belirtmişlerdir. Mülteci akınlarından en çok etkilenen ülkelerden İtalya ise "Afganistan krizinin Türkiye, Rusya ve Çin ile konuşularak çözülmesi gerektiğini" açıklamıştır ve halen İtalya'da 13 bin Afgan mülteci bulunmaktadır. Fransa, sanatçı ve aktivistler öncelikli olacak şekilde birkaç bin Afgan mültecinin Fransa'ya alınacağını, Almanya ise 10 bin Afgan mülteciyi kabul edeceğini açıklamıştır (Çakır, E.T. 23.08.2021).

AB'nin göç politikalarından biri olan Geri Kabul Anlaşması ve Vize Serbestisi konusu Türkiye'ye Suriye krizi sonrası 2012 yılında önerilebilmiş ve Türkiye de tam üyelik yolu açılabilme ihtimalini göz önünde bulundurarak, süreci değerlendirmiştir. Nihayet 2016 yılında Türkiye ile AB arasında Geri Kabul Anlaşması imzalanmıştır (Saygın&Erdem,2021:86). Anlaşmanın benzerinin Afganlar için de olmasını isteyen Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, "Avrupa'yı yeni bir göç dalgasından korumak gerektiğini, bu nedenle Rusya ile temas ve Türkiye, İran ve Pakistan gibi ülkelerle de işbirliğine girerek, göçmenlerin ağırlanması için bu ülkelere finansal destek verilmesi" gerektiğini dile getirmiştir (Çakır, E.T.23.08.2021). Tüm bu siyasal erklerin söylemleri, ırkçılığı arttırmaktadır ve göçmen – mülteciler bu durumdan zarar görmektedirler. Mülteciler sözkonusu olduğu zaman AB ülkelerinin diğer sorunlarını bir kenara bırakıp işbirliği yaptıkları sıklıkla görülmektedir. Bunlara bir örnekte 26.11.2021 tarihinde İtalya – Fransa arasında yaşanmıştır.

İtalya-Fransa ilişkileri son yıllarda çoğunlukla gerginlikler ve krizlerle gündeme gelmektedir. En başta mültecilerin sınırdan geçişi, Libya örneğinde görüldüğü gibi uluslararası çıkar çatışmaları, İtalya'nın Fransa'da ki sarı yelekliler eylemlerine destek vermesi gibi konular iki ülke arasındaki sorunları tetikleemektedir. Ancak pandemi, Brexit, mülteci sorunu konusunda sınırların korunması için işbirliği ve Angela Merkel döneminin bitişi gibi sebeplerle AB'nde oluşa-

bilecek istikrarsızlık riskine karşı bir güç birliği yaptıkları düşünülmektedir. İtalya - Fransa arasında, "Akdeniz ve Afrika'da, çevre-iklim, güvenlik, kültür ve ekonomi" gibi birçok alanda iş birliğini güçlendirme amaçlı Quirinale Anlaşması imzalanmıştır (Pınar Ö., E.T.26.11.2021).

İtalya, mülteciler konusunda destek almak için sıklıkla AB üyelerine çağrıda bulunmaktadır. Bu süreçte de ülkedeki mültecilerin özellikle de Suriyeli mültecilerin yaşadığı sorunlar da artış göstermektedir. İtalya'daki Suriyeli ve diğer Müslüman mültecilerin karşılaştıkları ayrımcılıkların biri de okul problemidir. Okulların birçoğu Suriyeli ve diğer mültecilerin çocuklarını İtalyanca bilmedikleri gerekçesiyle reddetmektedir. Suriyeli mültecilere ana dilinde de ders verilmemektedir. İtalyan ders kitaplarında İslam'la ilgili bilgiler çoğu zaman korkutucu düzeyde verildiği için, çocuklar arasında da korkutucu olması nedeniyle ayrımcılık ve ırkçılığın arttığı düşünülmektedir. Hem yönetim, hem yerel halkta ırkçılığın artması sosyal hayatta Suriyelilerin ve diğer Müslüman göçmenlerin ayrımcılığa uğramasına neden olmaktadır. Suriyeli mülteciler iş konusunda da çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Suriyeliler özel sektörde daha az yetenek gerektiren ve çok düşük maaşlı işlerde çalışmaktadır ve sosyal güvence de çoğunlukla sağlanmamaktadır (Çınar B.,E.T.20.07.2020).

İtalya'da göçmenler ekonominin inşaat, tarım, sanayi, turizm, ev içi işler gibi sektörlerde daha fazla kabul görürken; kamu sektörü ve uzmanlık isteyen profesyonel alanlarda işgücü piyasasından dışlanmaktadır (PURKIS S.&GÜNGÖR F.,2015:3).

Suriyeli mültecilerin ve diğer müslüman göçmenlerin ibadet ve yaşam tarzını düzenleme ve kabul edilebilir şekle getirme isteği sadece yerel kurumlarla ilgili değildir. 2017'de Bari Üniversitesi (Apulia Bölgesi), tanımında "dinler ve kültürler arası entegrasyon politikalarına destek verme maksadıyla radikalleşme ve teröristi engelleme" yazan master programı açmıştır. Programa polisler, silahlı kuvvetler ve yargı mensupları, ayrıca araştırmacılar, ulusal güvenlik uzmanları, avukatlar, gazeteciler ve hukuk, ekonomi ve beşeri bilimler mezunları dahil edilmiştir. Katılımcılara anket yapma ve risk önleme

teknikleri, İslam özelinde hukuki, siyasi ve stratejik konuları ile terör hadisesinin sosyolojik boyutları, medya profilleri öğretilmiştir (Çolakoğlu Ö.,E.T. 13.10.2018). Bu durumun mültecilerin ve göçmenlerin güvenlik meselesi ve terörle mücadele kapsamında algılandıklarını gösterdiği düşünülmektedir.

İtalya'da merkez sağ iktidarın koalisyon ortaklarından Kuzey Birliği Partisi (KBP), Müslüman göçmenlere karşı önleyici tedbirler almaktadır. Milano'da 2 Faslı göçmenin terör saldırısı planlama gerekçesiyle tutuklanmasından sonra, yeni cami ve mescit açılmasını engellemek için moratoryum talebinde bulunulmuştur (Hürriyet, E.T.05.11.2021).

Mülteciler sosyal hayatın, eğitimin dışında spor da da sıklıkla ırkçı yaklaşımlara maruz kalmaktadırlar. ırkçı tezahüratlar İtalya'da stadyumlarda sık yaşanan bir sorun olarak yansımaktadır. Son olarak Ekim 2021'de Napoli'de forma giyen Kalidou Koulibaly, Fiorentina tribünlerinin kendisine hitaben "maymun" diye bağırmasından şikayetçi olmuştur. Serie A maçlarında sıklıkla ırkçı tezahürat skandallarının yaşanması neticesinde, İtalya Futbol Federasyonu (FIGC) Başkanı Gabriele Gravina, "ırkçı tezahürat yapan taraftarların stadyumlardan ömür boyu men edilmesi gerektiğini ve emniyet güçlerinin bu kişileri tespit edebilecek teknolojiye sahip olduklarını" açıklamıştır (bbc, E.T.19.10.2021). Mültecilere yapılan ırkçı saldırıların cezalandırılmasının ve önleyici tedbirlerin alınmasının, ülke içerisinde yerel halkla –yabancıların daha rahat yaşayabilmesinin de önünü açacağı düşünülmektedir.

5. SONUÇ

Esad rejiminin Suriye'de kontrolü tekrar sağlanmasının ardından, AB üyesi ülkeler ve Türkiye'ye gelen Suriyeli mülteci sayılarında artışın giderek azalmaya başladığı görülmektedir. Bununla birlikte Türkiye'de ve diğer AB ülkelerinde bulunan Suriyeli mültecilerin düzen, barış, istikrar sağlansa dahi ülkelerine dönmeyi istemedikleri belirtilmektedir.

10 yıldır devam eden savaş ve göç dalgasından daha çok, AB'ye ve Türkiye'ye gelen yerleşen mülteci ve sığınmacıların gelecekları ve toplum düzeni içerisinde nasıl var olacakları dikkate

alınmaktadır. Ekonomik, demografik, güvenlik kaygılarının hızla arttığı ve sosyal uyumun gerçekleştirilemediği ülkelerde ırkçı saldırılarda da artışlar görülmektedir.

Ortada bir mülteci sorunu vardır ve bu sorunun yok olduğunu savunmak ya da görmezden gelmek sadece yerel halkla – mülteciler arasındaki sorunların giderek derinleşmesine neden olmaktadır. ırkçı saldırıların artış göstermeye başlaması, ileride ortaya çıkacak sorunların da demosu gibidir.

Siyasette oy toplamak, yerini sağlamlaştırmak için popülist söylemlerle aşırı sağcı grupların kışkırtılması, İtalya gibi ülkelerde işgücü ve nüfus açığının kapatılmasının elzemliğinin önüne geçmektedir. Bu durumun Pegida gibi ırkçı grupların oluşması için de zemin hazırladığı düşünülmektedir.

Sosyal uyumu 1960'lardan beri gerçekleştirmeye çalışan AB üyesi ülkelerin, son dönemde Suriyeli ve Afgan mülteciler üzerinden yaptıkları açıklamalarla, demokrasi ve insan haklarından uzaklaştığı düşünülmektedir. Birlik ülkelerinin, küresel dünyadaki sınırsızlığın da ötesine geçmeye çalıştığı ve aynı zamanda da hali hazırda var olan ülkeleri içerisindeki mültecilere karşı ırkçı saldırıların artışının da önünü açmış olduğu da varsayılmaktadır..

İtalya'nın kuzey bölgesindeki nüfus azalışının sonunda hayalet yerlere dönüşmemesi için, mültecilere ihtiyaç vardır. Mültecilerin ekonomiye sağladıkları destek de göz önünde bulundurulduğunda, İtalyanların mültecileri geri itmek yerine, ülkelerine kabul ederek uygun yerlere yerleştirmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

AB'nin mülteci politikalarının değişen durumlara karşı yenilenmesi, ırkçılıkla mücadele kapsamında çalışmalar yapılması, devlet başkanlarının aşırı sağ tetikleyici söylemlerden kaçınması, medyanın olumsuz dili ile de mücadele edilmesi gerekmektedir. Birlik ülkelerinde ırkçı saldırıların ağır şekilde cezalandırılmasının, mültecilere insani haklar bağlamında yaklaşılmasını sağlayabileceği, göçün maddi yükünün İtalya gibi tek ülkelere yüklenilmeden paylaşılmasının, özellikle mağdur kadın ve çocuklar için aktif yardım süreçlerinin planlanmasının da gerekli olduğu

düşünülmektedir.

3 yaşındaki Suriyeli Aylan Kurdi'nin Bodrum kıyılarında yüzükoyun yatan küçük bedeni, ırkçı yaklaşımları değil, insani yardımların gerekliliğini tüm siyasetçilere hatırlatan bir semboldür. Unutulmamalıdır ki, savaş ve diğer göç nedenleri en çok çocuklara zarar vermektedir. Geleceğin dünyasının şekillenmesinde en önemli güç te çocuklardır.

Yeni dünya düzeninde sınırlar, devletler için keskin ayırım anlayışından uzaklaşmaktadır. İnsan onuruna yaraşır bir şekilde, güven içinde yaşamak ve bunu sağlamak için göç etmek, insani ve yaşamsal bir haktır ve hak bağlamında bakıldığı takdirde mültecilerin sorunlarının çözülmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır. İnsanların mültecilere olumlu yaklaşabilmesi için öncelikle ırkçılık kavramının yerini insani yardım olması gerekmektedir. Bunun gerçekleştirilebilmesinin yolu da siyasilerin mültecileri oy devşirme aracı olarak görüp kutuplaştırmaması ve istikrarlı ekonomi politikalarından geçmektedir.

Son not

"İslamofobi; kelime olarak İslam'dan korkma ve endişe etme anlamına gelmekte ve genel olarak da İslam dini ile birlikte Müslümanların genelinden korkma ve istenmemesini ifade eden "Xenophobia" kavramının türevi olan ve genel kabul gören anlamıyla yabancı korkusu ve düşmanlığını kapsayan bir kavramdır." (Bardakçı Tosun S.& Budak S.,2017:79)

KAYNAKÇA

AKDOĞAN M.& SAĞIROĞLU, C. (2017). İtalya ve Suriyeli Mülteciler: Avrupa'nın Zorlu Sınavı, *Ekonomi, Politika & Finans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 146-161

ALBONICO, L., MAXWILL, P., OTASEVIC, V, TEUNIS, C. AND WECKER, K. (2017). Mediterranean Migrant, Italy's Growing Refugee Problem, *Spiegel*, <http://www.spiegel.de/international/europe/italy-refugee-problem-spells-trouble-for-europe-a1131506.html>, (Erişim Tarihi: 24 Ocak 2017)

BARDAKÇI TOSUN S.& BUDAK S. (2020). AB'nin Göç Politikaları ve Mülteci Sorunu, içinde Dinç C.(ed), *AB Kurumlar ve Politikalar*, Nobel Akademik Yayıncılık, 417-446

BARDAKÇI TOSUN S.& BUDAK S. (2017). Polonya'da İslamofobinin Yükselişi, *Journal of Awareness*, 2 (3), 71 -88

BAĞ M. (2019). İtalya'da nefret suçları bir önceki yıla göre 4 kat arttı, *Euronews*, <https://tr.euronews.com/2019/06/12/italya-da-nefret-suclari-bir-onceki-yila-gore-4-kat-artti>, (Erişim Tarihi: 12 Haziran 2019)

BAĞ M. (2021). Türkiye'den Avrupa'ya geçişte yeni yöntem: Lüks teknelerle insan kaçakçılığı, *Euronews*, <https://tr.euronews.com/2021/11/29/gocmenlerin-son-yontemi-luks-teknelerde-turkiye-den-avrupa-ya-kac-s>, (Erişim Tarihi: 29 Kasım 2021)

CARR, W., & KEMMIS, S. (1998). Becoming critical: Education, knowledge, and action research, *Canadian Journal of Education*, 13(1), 215-224.

ÇELİKÇİ A.S.&KAKIŞIM C. (2013). İtalyan Faşizmi ve Tarihsel Gelişimi, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 83-99

ÇAKIR A. (2021). Avrupa'nın Mülteci Planı Ne?, *amerikaninsesi*, <https://www.amerikaninsesi.com/a/avrupanin-multeci-plani-ne/6012447.html>, (Erişim Tarihi: 23 Ağustos 2021)

ÇETİN Ş.& ALTUĞ B. (2020). Uluslararası sözleşmeler mülteciler konusunda ülkelere nasıl zorunluluklar getiriyor, *Anadolu Ajansı*, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/uluslararasi-sozlesmeler-multeciler-konusunda-ulkelere-nasil-zorunluluklar-getiriyor/1754073>, (Erişim Tarihi: 04 Mart 2020),

ÇINAR B. (2020). 5 Soruda İtalya'da İslam, *Bidünyahaber*, <https://www.bidunyahaber.org/5-soruda-italyada-islam/>,(Erişim Tarihi: 20 Temmuz 2020)

ÇOLAK E. (2018). İtalya'da yeni <güvenlik ve göçmen> kararnamesi, *Anadolu Ajansı*, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/italyada-yeni-guvenlik-ve-gocmen-kararnamesi/1263479>, (Erişim Tarihi:24 Eylül 2018)

ÇOLAKOĞLU Ö. (2018). İtalya İslam'a bir güvenlik sorunu olarak yaklaşıyor, *Anadolu Ajansı*, <https://www.aa.com.tr/tr/analiz-haber/italya-islam-a-bir-guvenlik-sorunu-olarak-yaklasiyor/1280721>, (Erişim Tarihi:13 Ekim 2018)

ERDEN KAYA E.& DURGUN Ş. (2020). İrkçılığın Dönüşümü: Kavramsal Ve Kuramsal Bir Analiz, *Akademik Hassasiyetler*,13(7),79-102

GLESNE, C. (2011), Becoming qualitative researchers. (A. Ersoy & P. Yalçınoğlu, Çev.,2020), *Anı Yayıncılık*

GÜÇTÜRK Y. (2015). 21. Yüzyılda Bitmeyen Trajedi: Akdeniz'de Göçmen Ölümeleri,

SETA Perspektif, Sayı 98, 1-7

http://file.setav.org/Files/Pdf/20150501120018_98_

gocmenolumlari.pdf

KAYA A. (2017). Avrupa'da Popülist Sağın Yükselişi: Çeşitlilik ve Birlik İçerisinde Kaybolmak, *Eleştirel Miras: Avrupa'da kimliklerin gerçekleştirilmesi ve temsil edilmesi (CoHERE). Çalışma Paketi 2. Kritik Analiz Aracı*,1-25, https://websitem.karatekin.edu.tr/user_files/cezicoglu/files/20191016_d6d5838590ef4c3e90a3b5e-17201f78a.pdf

KAMILOĞLU, C. (2021). Göçmenlerin Tercih ABD ve Almanya, *amerikanensesi*,

<https://www.amerikanensesi.com/a/gocmenlerin-tercihi-abd-vealmanya/5740372.html>, (Erişim Tarihi:16 Ocak 2021)

LATHER, P. (1992). Critical frames in educational research: Feminist and post-structural perspectives, *Theory into Practice*, 31(2), 87-99

MCDONOUGH, F. (2001). Conflict, Communism and Fascism, Europe 1890-1945, Cambridge: *Cambridge University Press*, 1-132

ÖNER S. (2014). Avrupa'da Yükselen Aşırı Sağ, Yeni 'Öteki'ler Ve Türkiye'nin AB Üyeliği, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 13(1), 163-184

PINAR Ö. (2021). İtalya'da «göçmen kasabasının» eski belediye başkanına yasa dışı göçe yataklıktan 13 yıl hapis cezası, *BBC*, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58755032>, (Erişim Tarihi:30 Eylül 2021)

PINAR Ö. (2019). Sea-Watch: İtalya'nın kabul etmediği göçmen gemisindekiler için bir günde 100 bin Euro'dan fazla bağış toplandı, *BBC*, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48786046>, (Erişim Tarihi: 27 Haziran 2019)

PINAR Ö. (2015). İtalya'da Müslümanları korumak için başörtüsü yasağı, *BBC*, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/02/150217_italya, (Erişim Tarihi: 17 Şubat 2015)

PINAR Ö. (2021). İtalya ve Fransa arasında «daha güçlü ve egemen bir AB» için iş birliği anlaşması,*BBC*,<https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-59427819>,(Erişim Tarihi: 26.11.2021)

PINAR Ö. (2021). İtalya Futbol Federasyonu Başkanı: İrkçi taraftarlar stadyumlardan ömür boyu men edilmeli, *BBC*, , <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58972193> 19.10.2021, (Erişim Tarihi:19 Ekim 2021)

PURKIS S.&GÜNGÖR F. (2015). İtalya, Milano'da Yaşayan Türkiyelilerin Göçmenlik Deneyimleri, İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, No:53,1-29

SAK R.&SAK ŞAHİN T.İ.&DİĞ. (2021). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Doküman Analizi, *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-250

SAYIN E.& CANDAN H. (2016). Küresel İrkçiliğin Yükselişi, *Ardahan Üniversitesi*

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi *Dergisi*,S:4, 35-46

SAYGIN D.& ERDEM A.D. (2021). Avrupa Birliği'ne Katılım Sürecinin Türkiye Siyasetine Yansımaları: Alternatif Örgütler, *Uluslararası İlişkiler ve Diplomasi Dergisi*, 4(1), 80-107

TAŞ, M. (1999). Avrupa'da İrkçilik, İstanbul: İmge Yayınevi, 1-159

ULTAN M.Ö. (2020). Ege Denizi'nde Yasa Dışı Göç Hareketlerini Önleme Çabaları ve Frontex Örneği, içinde Çomak H..(ed), *Ege Jeopolitiği C.2,, Nobel Akademik Yayıncılık*, 1547-1555

AMERİKANINSESİ. (2021), <https://www.amerikanensesi.com/a/italya-ya-denizden-gocmen-akini-suru-yor/6313390.html>, (Erişim Tarihi: 15 Kasım 2021)

CIA FACTBOOK. (2021), Italy, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/italy/#people-and-society>, (Erişim Tarihi: 12 Ekim 2021)

GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI. (2021). <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>, (Erişim Tarihi: 25 Kasım 2021)

HÜRRİYET. İtalya'da camilere karşı moratoryum talebi, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/italyada-camilere-karsi-moratoryum-talebi-10509106>,(Erişim Tarihi: 05 Kasım 2021)

İNSAMER. (2020). İtalya Ülke Profili,

<https://www.insamer.com/tr/ulke-profilu-italya/>, (Erişim Tarihi 12 Eylül 2020)

İGAMDER. (2021), Göçmen sayısı dünya nüfusunun yüzde 3,5'ine ulaştı, <https://igamder.org/TR/igam/goc-gundemi-17-23-nisan-2021>, (Erişim Tarihi: 23 Nisan 2021)

MULTECİLER.ORG. (2021). Son Yıllarda Akdeniz'de Ölen Göçmen Sayısı, , <https://multeciler.org.tr/son-yillarda-akdenizde-olen-gocmen-sayisi/>,(Erişim Tarihi: 08 Haziran 2021)

HÜRRİYET. (2021). İtalya'da yeni hükümet kuruldu, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/italyada-yeni-hukumet-kuruldu-40854169>, (Erişim Tarihi: 05 Kasım 2021)

UNHCR. (2021). <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/89871>, (Erişim Tarihi: 29 Aralık 2021)

TÜRKİYE GAZETESİ. Yunanistan'ın denize attığı göçmeni Sahil Güvenlik kurtardı,

<https://m.turkiyegazetesi.com.tr/yasam/812533.aspx>, (Erişim Tarihi: 06 Aralık 2021)

HATECRIME. (2021). Italy, <https://hatecrime.osce.org/>

italy, (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2021)

STATISTA (2021). <https://www.statista.com/statistics/660669/racist-and-xenophobic-crimes-italy-by-type/>, (Erişim Tarihi: 20 Kasım 2021)

YENİSOLUK. (2020). Yunan botları mültecileri açık denize itti... AB, Frontex'i acil koduyla çağırđı, <https://yenisoluk.com/yunan-botlari-multecileri-acik-denize-itti-ab-frontex-i-acil-koduyla-cagirdi>, (Erişim Tarihi: 29. Ekim 2020)